

Zorgvuldig

Samen

Duurzaam

Voortgangsrapportage RES Zuid Limburg

3 juni 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Managementsamenvatting.....	2
Inleiding	3
De RES ZL 1.0: nog steeds de basis.....	3
1.2 Samen aan de slag	3
1.3 Doel en scope van deze voortgangsrapportage	5
Leeswijzer.....	5
Relevante ontwikkelingen sinds 2023	6
2.1 Ruimtelijke druk en concurrerende opgaven	6
Einstein Telescope	6
Aangescherpte provinciale regelgeving.....	6
2.2 Netcongestie en infrastructuur	7
2.3 Veranderend energiebewustzijn en marktdynamiek	7
Grootschalige duurzame opwek elektriciteit.....	8
3.1 Stand van zaken realisatie versus ambitie RES ZL 1.0	8
Grootschalig zon-op-dak en meervoudig ruimtegebruik.....	9
Zon op land	10
Wind op land	11
3.2 Opwek van Energie op Rijksvastgoed (OER-projecten)	12
3.3 Vooruitblik: pijplijn na 2030	13
Regionaal energiesysteem en integrale programmering.....	14
4.1 Stand van zaken MIEK en pMIEK.....	14
4.2 Slimme oplossingen voor netcongestie.....	15
Warmte.....	16
5.1 Voortgang 2023-2025.....	16
Energiebesparing	17
6.1 Voortgang 2023-2025.....	17
Maatschappelijke betrokkenheid, participatie en communicatie	18
7.1 Voortgang 2023-2025.....	18
Spoor 1: Betrokkenheid en samenwerking RES-partners	18
Spoor 2: Betrekken van regionale belanghebbenden	19
Spoor 3: Gemeentelijke ondersteuning bij participatie en lokaal eigendom	19
Data & Monitoring	20
8.1 Stand van zaken	20
Vooruitblik korte (2025-2027) en lange termijn (na 2030)	21
9.1 Speerpunten voor de komende periode	21
Energiesysteem van de toekomst.....	21
De kracht van samen	21
Regionale kennis.....	21
Natuurinclusieve energieopwekking	21
Governance	21
Communicatie en participatie	22
9.2 Vooruitblik na 2030	22
Bijlagen	23
Bijlage 1: Ruimtelijke en beleidsmatige kaders	23
Zonne-energie	23
Windenergie	24
Regionale ontwikkelingen	25
Bijlage 2: SDE-Projecten in pijplijn	0
Bijlage 3: Overzicht pMIEK projecten	0

Managementsamenvatting

Met de voortgangsrapportage 2025 laten we als RES Zuid-Limburg zien hoe we er voorstaan. Helaas is de hoofdconclusie helder: we lopen sterk achter op het realiseren van het bod voor grootschalige opwek van duurzame elektriciteit.

Per juli 2024 is slechts 16,6% van het bod gerealiseerd. Grote delen van de ambitie zijn nog niet uitgewerkt (891 GWh), en de resterende termijn tot 2030 is daarvoor te kort. Waar in 2023 de uitvoering al onder druk stond, is het oorspronkelijke bod inmiddels feitelijk onhaalbaar geworden.

De beperkte voortgang kent meerdere, samenhangende oorzaken. Ruimtelijke, wet- en beleidsmatige en infrastructurele beperkingen remmen de uitvoering, waarbij ook politiek-bestuurlijke overwegingen een rol spelen. Netcongestie vormt een structurele belemmering voor de realisatie van nieuwe projecten. Daarnaast is er door strengere provinciale regels, gemeentelijk beleid en het uitsluitingsgebied rond de Einstein Telescope steeds minder ruimte voor zon op land en windenergie. Hierdoor zijn belangrijke projecten, zoals windenergie Parkstad-Zuid en verschillende zonneparken, stilgevallen en droogt de pijplijn op. Ook staat het bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak steeds meer onder druk.

Ondanks de knelpunten blijven we ons richten op wat wél mogelijk is. Er wordt volop ingezet op zon-op-dak, solar carports en het OER-traject, vaak in combinatie met slimme oplossingen die vraag en aanbod lokaal beter op elkaar afstemmen. Door te werken met bijvoorbeeld verbruik achter de meter of energiehubs, kunnen sommige opwekprojecten nog steeds doorgang vinden. Als RES ZL ondersteunen we dit met regionale aanjagers, expertisetafels onderzoeken en kennissessies. Tegelijkertijd blijven structurele oplossingen zoals uitbreiding van het elektriciteitsnet uit. Zo is de uitbreiding van het HS/MS-station Graetheide, die cruciaal is voor extra netcapaciteit, vertraagd tot tussen 2031 en 2034.

De regionale samenwerking is de afgelopen jaren enigszins versterkt, maar kent nog altijd knelpunten. De huidige indeling per sub-regio wordt soms als complex ervaren. Doordat iedere sub-regio's haar eigen specifieke uitdagingen en (politieke) prioriteiten kent, is de onderlinge samenwerking op die thema's nog beperkt. Ook ervaren sommige (kleinere) gemeenten een zekere afstand tot het programmateam en de stuurgroep van de RES ZL. Waar gerichte ondersteuning wordt geboden, bijvoorbeeld via kennisdeling of casusgerichte begeleiding, blijkt dit echter effectief en wordt de betrokkenheid versterkt.

De komende periode vraagt om een realistische bijstelling van onze route, maar niet van onze doelstelling. We blijven vasthouden aan de ambitie om 1,333 TWh duurzaam op te wekken, al is het onzeker binnen welke termijn dit haalbaar is. Met het nieuwe Programmaplan 2025, dat naar verwachting in mei wordt vastgesteld, richten we ons op het versterken van een toekomstbestendig energiesysteem, onder andere via slimme netbenutting. Zo blijven we gericht werken aan voortgang, binnen de grenzen van wat op dit moment uitvoerbaar is.

Inleiding

De RES ZL 1.0: nog steeds de basis

Op 1 juli 2021 hebben wij als regio Zuid-Limburg de Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg (RES ZL 1.0) vastgesteld en ingediend bij het Rijk. Dit document vormt nog steeds de basis voor de regionale samenwerking aan de energietransitie in Zuid-Limburg. In de RES ZL 1.0 hebben we vastgelegd hoe de regio Zuid-Limburg bijdraagt aan de nationale doelstellingen voor grootschalige duurzame energieopwekking op land en het verduurzamen van de gebouwde omgeving, zoals afgesproken in het landelijke Klimaatakkoord.

Elke RES-regio in Nederland levert eens per twee jaar een verplichte voortgangsrapportage op bij het Nationaal Programma RES (NPRES), zodat ook op landelijk niveau de voortgang kan worden bewaakt. De eerste voortgangsrapportage verscheen in juli 2023. Met deze tweede rapportage bieden we opnieuw inzicht in de voortgang bij het behalen van de gestelde doelstellingen.

Belangrijkste conclusies ten opzichte van de vorige rapportage

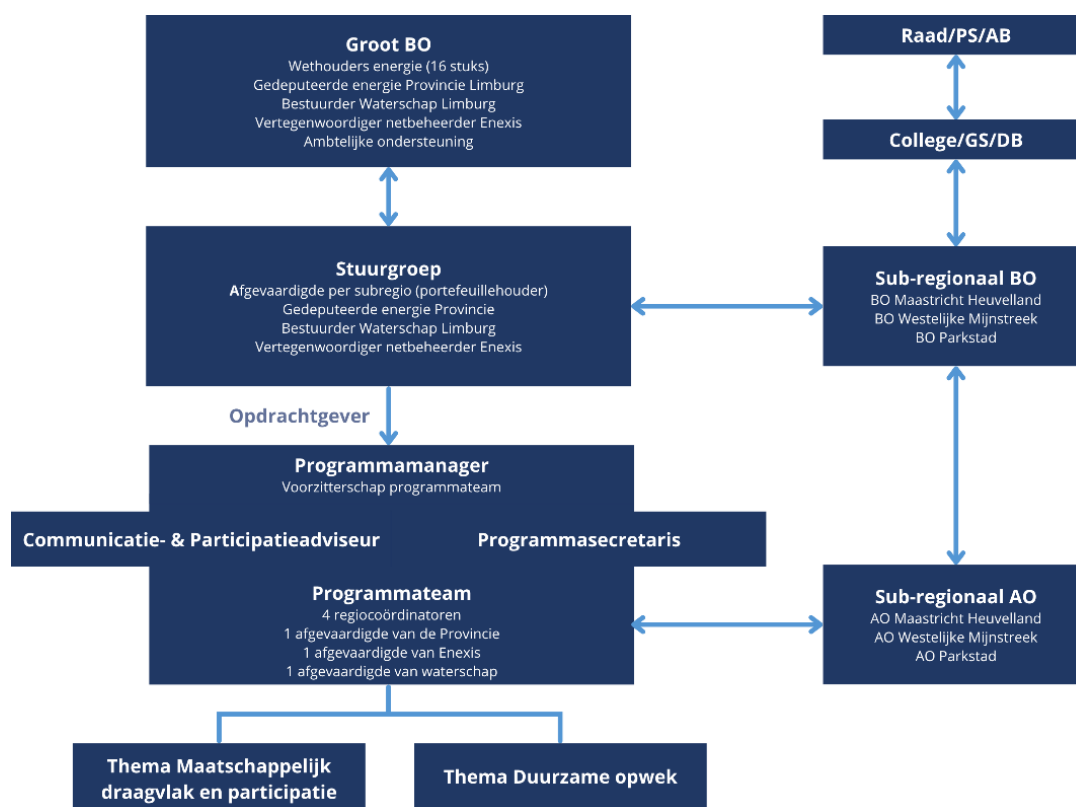
In onze vorige voortgangsrapportage benoemden we al dat ruimtelijke druk en netcongestie stevige knelpunten vormden. Door andere ruimtelijke opgaven zoals woningbouw, het behoud van het landschap en de mogelijke komst van de Einstein Telescope stond het bod al sterk onder druk. Ten tijde van de vorige voortgangsrapportage was slechts 9 tot 11 procent van het bod gerealiseerd en de pijlpijn droogde snel op.

Inmiddels is duidelijk dat het oorspronkelijke bod voor grootschalige opwek niet meer haalbaar is binnen de resterende termijn tot 2030 (zie ook hoofdstuk 3). Belangrijke projecten, zoals windenergie Parkstad-Zuid en verschillende zonneparken, zijn stilgevallen. De knelpunten op het elektriciteitsnet blijven een structurele belemmering, met minimale ruimte voor nieuwe aansluitingen. Daarnaast zijn de beleidsmatige en maatschappelijke randvoorwaarden voor zon op land en wind verder aangescherpt.

Desondanks wordt er hard gewerkt aan het realiseren van wat wél mogelijk is. In de vooruitblik van de vorige rapportage werd het belang van slim en efficiënt gebruik van het elektriciteitsnet en van inzetten op no-regret-maatregelen zoals het OER-traject en grootschalige zon-op-dak, al benadrukt. Op deze punten wordt nog steeds actief ingezet. Het benutten van die kansen draagt bovendien bij aan bredere maatschappelijke opgaven, zoals de woningbouwopgave en economische vitaliteit.

1.2 Samen aan de slag

De uitvoering van de RES ZL 1.0 is en blijft een gezamenlijke inspanning. Samen met zestien gemeenten, het Waterschap Limburg, de Provincie en Enexis geven we vorm aan de uitvoering. De samenwerking is georganiseerd via verschillende gremia, waaronder de Stuurgroep, die besluiten neemt over de uitvoering en als bestuurlijk opdrachtgever fungeert, en het Groot Bestuurlijk Overleg, dat als platform dient voor bestuurlijke afstemming. De uitvoering wordt gecoördineerd door het programmteam, bestaande uit een programmamanager, -secretaris, communicatie- & participatieadviseur, vier regiocoördinatoren en afgevaardigden van Enexis, de Provincie en het waterschap. In figuur 1 staat de huidige organisatiestructuur weergegeven.

Figuur 1: Organogram RES ZL

Sinds de vaststelling van de RES ZL 1.0 in 2021 hebben we gewerkt aan het versterken van de regionale samenwerking. Desondanks ervaren veel betrokken partijen de toegevoegde waarde van de samenwerking nog als beperkt. De huidige structuur, waarbij de Zuid-Limburgse gemeenten zijn georganiseerd in drie sub-regio's (Parkstad Limburg, Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland), maakt dat de samenwerking soms als complex wordt ervaren. Iedere sub-regio kent haar eigen opgaven, prioritaire thema's en (bestuurlijke) dynamiek. Binnen de sub-regio's wordt wel goed samengewerkt, de interregionale samenwerking behoeft nog aandacht. De afgelopen jaren werd de samenwerking niet volledig benut doordat de gemeenten vooral gefocust waren op de vraagstukken in de sub-regio, waardoor regionale samenwerking op Zuid-Limburgse schaal beperkt was. De afgelopen 1,5 jaar zijn hierin stappen gezet en wordt er gezamenlijk gewerkt aan onderdelen van de RES zoals solar carports en ook integraal programmeren vanuit het BO EVI. Deze stappen hebben ook geleid tot meer actiegerichtheid en concrete projecten. Daar komt bij dat frequente personeelsswisselingen binnen gemeenten en het programmateam hebben geleid tot een situatie waarin veel betrokkenen geen directe rol hebben gehad in de totstandkoming van de RES ZL 1.0. Dit is een risico voor de continuïteit en leidt ertoe dat gemeenten zich minder verbonden voelen met de uitvoering op RES-niveau.

In de afgelopen periode zijn er positieve ontwikkelingen in de regionale samenwerking. Om de kennis en ervaring in de regio te delen zijn er verschillende succesvolle initiatieven gestart, zoals de inrichting van een expertisetafel voor het oplossen van knelpunten en een leerkring voor kennisdeling tussen de regiegemeenten.

De ervaring van de afgelopen jaren onderstreept dat alleen faciliteren en monitoren onvoldoende is. Er is behoefte aan een RES-organisatie die een actievere rol aanneemt en partijen verbindt, ontzorgt en aanjaagt en meer inhoudelijke en thematische samenwerking. Dit vraagt om een nieuwe kijk op onze rol als RES ZL.

Deze heroriëntatie valt samen met landelijke ontwikkelingen. Momenteel wordt op nationaal niveau gewerkt aan de Interbestuurlijke Samenwerkingsagenda Energiesysteem (ISA). Deze ontwikkelingen zullen waarschijnlijk ook gevolgen hebben voor de governance van de RES ZL. Het is daarom belangrijk dat hierover op korte termijn duidelijkheid ontstaat. In hoofdstuk 9 van deze rapportage wordt nader ingegaan op de voorgenomen inhoudelijke en organisatorische koers voor de komende jaren.

1.3 Doel en scope van deze voortgangsrapportage

Het doel van deze voortgangsrapportage is driedelig: het informeren van de RES-partners en andere stakeholders over de geboekte vooruitgang, het verantwoorden van de geleverde inspanningen en de gemaakte keuzes, en het bieden van een doorkijk naar de komende periode. Deze rapportage dient tevens als input voor de 'Foto RES' van het NP RES en de PBL-monitor 2025.

De centrale vraag die in deze rapportage wordt beantwoord is:

“In hoeverre loopt de regio Zuid-Limburg op koers voor het realiseren van het regionale bod voor 2030 voor grootschalige duurzame opwek op land en de beschikbaarheid en het gebruik van bovengemeentelijke warmtebronnen, en hoe verloopt de regionale samenwerking hierbij?”

De rapportage heeft betrekking op de periode van juli 2023 tot juli 2025 en is mede gebaseerd op documentatie zoals de RES ZL 1.0 en het Programmaplan 2023-2024 (en concept programmaplan 2025), aanvullende onderzoeken, en interviews met vertegenwoordigers van de sub-regio's, de programmamanager, de Provincie en de netbeheerder.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de kwantitatieve voortgang, die wordt gemonitord aan de hand van data en indicatoren, en de kwalitatieve duiding van het proces, de ervaren knelpunten, de successen in de regionale samenwerking en de lessen die zijn geleerd.

Leeswijzer

De voortgang wordt besproken aan de hand van de volgende thema's: grootschalige opwek van duurzame elektriciteit (hoofdstuk 3), het regionaal energiesysteem (hoofdstuk 4), warmte (hoofdstuk 5), energiebesparing (hoofdstuk 6), participatie en communicatie (hoofdstuk 7), en data & monitoring (hoofdstuk 8). Daarnaast besteden we aandacht aan de relevante ontwikkelingen die van invloed zijn geweest op de voortgang (hoofdstuk 2) en maken we een doorkijk naar de periode tot 2030 en daarna (hoofdstuk 9).

Relevante ontwikkelingen sinds 2023

Dit hoofdstuk beschrijft belangrijke landelijke en regionale ontwikkelingen die van invloed zijn geweest op de uitvoering van de RES in Zuid-Limburg in de afgelopen periode.

2.1 Ruimtelijke druk en concurrerende opgaven

Zuid-Limburg is een regio waar de ruimte onder hoge druk staat. De energietransitie vraagt veel fysieke ruimte en heeft een grote ruimtelijke impact. Maar ook andere maatschappelijke opgaven, zoals het behoud van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg, de transitie van het landelijk gebied, ruimte voor water en natuurherstel, de woningbouwopgave én de ontwikkeling naar een circulaire economie spelen een grote rol.

Einstein Telescope

Een extra dimensie in deze ruimtelijke puzzel is de mogelijke komst van de Einstein Telescope waarvoor de regio zich kandidaat heeft gesteld. Uit onderzoek blijkt dat windturbines binnen een straal van 7 tot 10 kilometer rondom het zoekgebied (zeer) onwenselijk zijn vanwege trillingen die de metingen van de telescoop mogelijk kunnen verstoren. Om de kandidatuur niet in gevaar te brengen, heeft de Provincie Limburg eind 2022 beperkingen opgenomen in de Omgevingsverordening. Hierdoor worden voorlopig geen nieuwe windturbines toegestaan in het zoek- en het beschermingsgebied voor de Einstein Telescope in de Euregio Maas-Rijn. Deze beperkingen zijn in elk geval van kracht totdat duidelijk is of de telescoop in de regio kan worden gebouwd of uit onderzoek blijkt dat trillingen van windturbines geen effect hebben op de (werking van de) Einstein Telescope. Duidelijkheid hierover wordt in de loop van 2026 verwacht.

Aangescherpte provinciale regelgeving

Op 18 oktober 2023 is er een Bestuursakkoord gesloten over de voorkeursvolgorde zonne-energie tussen het Rijk, het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging voor Nederlandse gemeenten (VNG), de Unie van Waterschappen (UVW) en Netbeheer Nederland. Naar aanleiding hiervan en afspraken in het Provinciale coalitieakkoord 2023-2027 is de Limburgse Zonneladder als leidraad voor duurzame energieopwekking aangescherpt.

In de Omgevingsverordening Limburg (Wijzigingsverordening 2024) zijn instructieregels opgenomen die in acht dienen te worden genomen bij zon op landbouwgrond. Met de wijziging is met name het 'nee, tenzij' principe aangescherpt, waarbij de volgende uitzonderingsgronden gelden:

Artikel 13.3 Instructieregels zonneparken Omgevingsverordening Limburg

2. 'Een omgevingsplan laat geen zonnepark toe op landbouwgrond tenzij:

- a. het zonnepark het landbouwkundig gebruik van de grond ondersteunt of het zonnepark leidt tot substantieel behoud van het landbouwkundig gebruik;
- b. het een tijdelijk zonnepark is, de grond binnen een periode van ten hoogste 30 jaar wordt getransformeerd op basis van bestuurlijk bindende afspraken naar een andere functie dan landbouwgrond en het zonnepark bijdraagt aan de uitvoerbaarheid van die transformatie;
- c. het zonnepark betekenisvol bijdraagt aan de vermindering van de netcongestie of zorgt voor vergroting van een efficiënter netwerkgebruik;
- d. de grond gedurende ten minste tien jaar niet meer in gebruik is geweest als landbouwgrond; of
- e. het zonnepark gesitueerd is op een bouwvlak waarop sloop van gebouwen plaatsvindt en het aantal vierkante meters pv-panelen niet groter is dan het aantal vierkante meters dat aanwezig was op daken van de gesloopte gebouwen.'

Mede door deze beperkingen komt het RES-bod voor zon op land in de knel. Projecten die al in gang waren gezet voordat de zonneladder werd aangescherpt, worden nog beoordeeld onder de 'oude' Omgevingsverordening. Voor Zuid-Limburg gaat het hierbij om vier projecten (zie [Wijzigingsverordening 2024 - Bijlage XIII Lijst van zonneparkprojecten](#)).

Regionale ervaringen

In de praktijk ervaren de sub-regio's het provinciale beleid en de bijbehorende restricties voor grootschalige opwek in hoge mate belemmerend bij het realiseren van RES 1.0-bod. Desondanks zoekt de provincie naar manieren om ondersteuning te bieden, met name bij initiatieven op de eerste drie treden van de zonneladder. Deze ondersteuning bestaat onder andere uit de inzet van provinciaal gefinancierde aanjagers zon-op-dak, het mede-opzetten van verkenningen voor solar carports, de stimulering van zon-op-dak op agrarische bedrijven via onderzoek, en procesondersteuning via het Limburgs Uitvoeringsprogramma Energiehubs.

Zie voor een beknopt overzicht van alle beleidskaders rondom opwek van zon en wind bijlage 1

2.2 Netcongestie en infrastructuur

De elektriciteitsinfrastructuur staat zwaar onder druk, ook in Zuid-Limburg. Al sinds juni 2022 geldt voor grootverbruikers in Limburg dat het aanvragen van een nieuwe netaansluiting niet meer mogelijk is. Kleinverbruikersaansluitingen zijn wel nog mogelijk, maar ook hier lopen de wachttijden op tot 50 tot 70 weken. Netcongestie wordt door de RES-partners gezien als een structureel knelpunt en vormt een groeiende belemmering voor zowel de energietransitie als ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijventerreinen.

Om netcongestie aan te pakken wordt er onder de Limburgse Energy Board genaamd BO Energie en Verduurzaming Industrie (EVI) gewerkt volgens drie werksporen: versnelling van de realisatie netuitbreidingen, keuzes maken over de inrichting van het energiesysteem (integraal programmeren) en de ruimte op het elektriciteitsnet beter te benutten. Met de RES ZL spelen we hierbij een rol in het integraal programmeren van het energiesysteem en het stimuleren van slimme oplossingen (zie ook hoofdstuk 4).

De realisatie van netuitbreidingen laat echter lang op zich wachten. Een cruciaal project in Zuid-Limburg is de uitbreiding van het HS/MS-station Graetheide. Deze uitbreiding is echter vertraagd en wordt pas verwacht tussen 2031 en 2034. Tot die tijd komt er geen extra capaciteit beschikbaar in Zuid-Limburg. Hierdoor is de regio genooddaakt om te werken aan een energiesysteem dat minder afhankelijk is van het huidige, centrale model en meer ruimte biedt aan decentrale oplossingen en meer balans in het energiesysteem.

2.3 Veranderend energiebewustzijn en marktdynamiek

De energiemarkt is de afgelopen jaren structureel veranderd. Waar energieprijzen vroeger relatief stabiel en voorspelbaar waren, is de markt inmiddels veel volatieler geworden. Huishoudens, bedrijven en overheden worden geconfronteerd met sterk wisselende tarieven, veranderende contractvormen en onzekerheid over leveringszekerheid. Energie is daarmee geen vanzelfsprekendheid meer.

Ook het gedrag en de keuzes van gebruikers zijn hierdoor veranderd. Zowel particulieren als bedrijven kiezen vaker voor dynamische energiecontracten of lokale opwek, en richten zich op energiebesparing, isolatie en onafhankelijkheid. Deze dynamiek heeft geleid tot verschuivende prioriteiten bij verschillende RES-partners. Gemeenten richten zich meer op het tegengaan van energiearmoede, het versnellen van isolatie- en besparingsprogramma's en het breed aanpakken van de warmtetransitie.

Grootschalige duurzame opwek elektriciteit

Dit hoofdstuk beschrijft de voortgang van grootschalige duurzame opwek van elektriciteit. We geven een kwantitatieve en kwalitatieve beschrijving van de ontwikkeling van zon- en windprojecten in de regio. Daarbij worden successen, knelpunten en mogelijke bijsturing besproken.

3.1 Stand van zaken realisatie versus ambitie RES ZL 1.0

Met het RES 1.0-bod hebben we in 2021 de ambitie uitgesproken om in 2030 in totaal 1,333 TWh aan grootschalige duurzame elektriciteit op te wekken. Deze ambitie is verdeeld over:

- **Zon-op-dak en meervoudig ruimtegebruik:** 0,71 TWh
- **Zon op land:** 0,45 TWh
- **Wind op land:** 0,17 TWh

Bij de monitoring van duurzame opwek volgen we het landelijke Begrippenkader RES. We combineren landelijk beschikbare gegevens met lokale informatie over onder andere de omvang van initiatieven en de stand van zaken met betrekking tot het voorbereidingsproces (de fase). De stand van zaken met betrekking tot het bod voor duurzame opwek is momenteel (juli 2024) als volgt¹:

Tabel 1. Doeltabel s.v.z. juli 2024 (in GWh)

	Totaal	Wind op Land	Zon op Veld > 15 kWp	Zon op Gebouw > 15 kWp	Wind en of zon onbepaald
Niet uitgewerkt	891.20	0.00	0.00	0.00	891.20
Uitgewerkt	15.00	0.00	15.00	0.00	0.00
Ten gevolge van realisatiegraad in pijplijn	123.38	74.96	42.21	6.21	X
Ambitie totaal	1029.58	74.96	57.21	6.21	891.20
Voortraject	11.76	8.33	3.43	X	X
Vergunningaanvraag	3.04	0.00	3.04	X	X
Vergunningverlening	0.00	0.00	0.00	X	X
Subsidiebeschikking en bouw	67.18	0.00	60.97	6.21	X
Pijplijn Totaal (met realisatiegraad)	81.98	8.33	67.44	6.21	X
<i>Pijplijn Totaal (zonder realisatiegraad)</i>	205.36	83.29	109.65	12.42	X
Huidig	221.45	1.35	50.10	170.00	X
CBS met PBL-systematiek			50.00	170.00	X

TOTAAL	1333.01	84.64	174.75	12.42	891.20
RES bod volgens RES 1.0	1333				

¹ De gebruikte cijfers zijn afkomstig uit de nationale doeltabel van het PBL, die jaarlijks wordt geactualiseerd. Hierdoor lopen de beschikbare cijfers altijd enige tijd achter op de feitelijke situatie.

Huidig als percentage van bod	16.61%
bod - huidig - pijplijn zonder realisatiegraad	906.19

Toelichting:

- *Ambitie niet uitgewerkt: deel van het bod dat nog niet is toebedeeld aan locaties of gebieden en/of is vastgelegd in plannen van gemeenten*
- *Ambitie uitgewerkt: deel van het bod dat door overheden is uitgewerkt (bv. gebieden aangewezen)*
- *Ambitie t.v.g. realisatiegraad pijplijn: bijdrage van projecten die nu nog in de pijplijn zitten en ten gevolge van een wegingsfactor niet volledig meetellen*
- *Pijplijn: projecten waarbij sprake is van een concreet initiatief (wegingsfactor per fase)*
- *Huidig: gerealiseerde opwek volgens CBS-cijfers*

Uit de doeltabel blijkt dat we tot nu toe 221,45 GWh aan duurzame elektriciteit hebben gerealiseerd. Dit is slechts 16,6% van het totale bod. Ter vergelijking: twee jaar geleden stond de teller nog op 123 GWh (ca. 9%). Het merendeel van de huidige opwek komt uit zon-op-dak, met daarnaast een bescheiden bijdrage uit zon op land. De bijdrage van wind op land is momenteel nul, doordat de enige windturbine buiten gebruik is gesteld (zie ook paragraaf 3.1.3)

De tabel laat ook zien dat een aanzienlijk deel van het bod nog niet is uitgewerkt of geconcretiseerd. 891 GWh staat nog te boek als "niet uitgewerkt". Gezien de lange doorlooptijden en de aanzienlijke beperkingen voor grootschalige opwek, is het uitgesloten dat de ambitie nog vóór 2030 gerealiseerd kan worden. Zelfs in het meest optimistische scenario, waarin alle projecten in de pijplijn volledig worden gerealiseerd voor 2030, resteert nog een gat van 906 GWh (68% van het totale bod) om het bod te halen.

Hoewel de CBS-cijfers enige vertraging kennen verandert dit weinig aan het algemene beeld: de realisatie van duurzame opwek blijft sterk achter. Daarmee is het RES-bod voor 2030 niet meer haalbaar binnen de resterende termijn.

Grootschalig zon-op-dak en meervoudig ruimtegebruik

Afspraken en doelen

Vanwege de beperkte ruimte (zowel fysiek en beleidsmatig) voor wind en zon op land hebben we in de RES ZL 1.0 bewust zwaar ingezet op grootschalig zon-op-dak en meervoudig ruimtegebruik. Het doel voor grootschalig zon-op-dak en meervoudig ruimtegebruik in de RES ZL 1.0 is 0,71 TWh (trede 1 en 2 van de zonneladder). Hiermee is het bod voor grootschalig zon-op-dak en meervoudig ruimtegebruik meer dan de helft van het totale RES 1.0-bod van Zuid-Limburg.

Stand van zaken

De uitvoering van zon-op-dakprojecten wordt momenteel ernstig belemmerd door netcongestie. Grote daken met een grootverbruikaansluiting kunnen momenteel niet terugleveren aan het net en daarnaast is het niet mogelijk om de aansluiting te vergroten of een nieuwe aansluiting te krijgen. De opgewekte energie moet daarom steeds vaker direct, gelijktijdig achter de meter worden verbruikt. Dit betekent dat de gebruiker onder het dak, en diens verbruikspatroon, steeds vaker doorslaggevend is voor de haalbaarheid van een project. De technische potentie van grote daken zegt daardoor steeds minder over de daadwerkelijke realisatiemogelijkheden. Voor kleinverbruikaansluitingen geldt bovendien dat er slechts ruimte is voor circa 100 tot 150 zonnepanelen, wat de schaal van projecten fors beperkt. Deze ontwikkeling zorgt ervoor dat het aantal initiatieven voor grootschalig zon-op-dak afneemt.

Op basis van gegevens uit de SDE-administratie (stand medio april 2025) blijkt dat er nog circa 43,28 GWh aan zon-op-dakprojecten in de pijplijn zit voor de RES ZL met een SDE-beschikking (zie ook bijlage 2). Een aanzienlijk deel daarvan stamt echter uit de SDE-rondes van 2021 t/m 2023. Gezien de aflopende realisatietermijnen en de aanhoudende netcongestie is het twijfelachtig in hoeverre deze projecten doorgang zullen vinden.

Regionale ondersteuning en initiatieven

We blijven actief zoeken naar kansen binnen deze categorie. Om projecten alsnog van de grond te krijgen, zijn twee regionale aanjagers aangesteld, met financiële ondersteuning van de gemeenten en de Provincie. Deze aanjagers gaan aan de slag met initiatieven en mogelijke kansen voor zon-op-dak binnen de gemeenten. Momenteel is er een verkenning gaande in de regio voor een eerste ontwikkelingsronde voor solar carports, hiermee worden de kansen voor pilots in kaart gebracht. Met de Parking2Energy-tool is op basis van data in beeld gebracht waar de grootste potentie is voor solar carports binnen gemeenten. Ook de ontwikkeling van solar carports ondervindt echter hinder van netcongestie.

Specifiek voor de agrarische sector is in mei 2024 het rapport *‘Stimuleringsaanpak zon-op-daken agrarische bedrijven’* opgeleverd. Hiermee is getracht meer inzicht te krijgen in de belemmeringen en mogelijke oplossingen die agrariërs ervaren bij de overweging en realisatie van zonnepanelen op daken. Het onderzoek bevat een advies voor een gemeentelijke stimuleringsaanpak gericht op zonne-energie op de daken van agrarische bedrijven. Onderdeel van dit advies was speciale aandacht voor de netcongestieproblematiek door perspectief te bieden op oplossingen zoals maximale benutting van de kleinverbruiksaansluiting en mogelijke financiële prikkels en een onafhankelijke ‘zon-op-dak coach’.

Een ander initiatief in de regio is de campagne ‘Zonnige Zaak’, waarbij lokale ondernemers die investeren in zonnepanelen in de spotlight worden gezet (zie ook hoofdstuk 7).

Ook op sub-regio-niveau wordt gewerkt aan de realisatie van zon-op-dak. Binnen de sub-regio Parkstad is sinds oktober 2023 een werkgroep zon-op-dak actief. Deze richt zich op het ontwikkelen van doelgroepenbeleid voor opschaling zon-op-dak. En in Westelijke Mijnstreek loopt het project 'Ambitieuze MKB 046' waarbij wordt ingezet op parkmanagement en het faciliteren van oplossingen voor netcongestie. Tussen de drie sub-regio's vindt ook kennisuitwisseling plaats, onder meer over zon-op-dak op scholen, maatschappelijk vastgoed en agrarische daken.

Zon op land

Afspraken en doelen

Het doel voor grootschalig zon op land (trede 2, 3 en 4 van de zonneladder) is 0,45 TWh. Hiermee vormt zon op land de op één na grootste opgave het totale RES 1.0-bod van Zuid-Limburg.

Stand van zaken

In juni 2023 zijn de potentiële locaties voor zon op land in Zuid-Limburg per gemeente in beeld gebracht. Echter, zoals benoemd in paragraaf 2.2.2. en 3.1.1. gelden er restricties voor de realisatie van zon op land, onder andere vanuit de Omgevingsverordening Limburg (Instructieregels zonneparken) die in december 2024 bovendien is aangescherpt. Deze vormen een grote belemmering voor zonne-energieprojecten op land en dus de realisatie van het RES 1.0-bod. Voor gemeenten ontbreekt het aan voldoende duidelijkheid over hoe uitzonderingsregels geïnterpreteerd en toegepast worden. Dit leidt in de praktijk tot onzekerheid en frustratie, zowel bij gemeenten als initiatiefnemers.

Bij het initiatief voor een zonnepark in Simpelveld werd getracht gebruik te maken van uitzonderingsregel B uit de Instructieregels zonneparken van de Omgevingsverordening Limburg, die onder voorwaarden ruimte biedt voor tijdelijke zonneparken bij een transitie van bijvoorbeeld landbouw naar natuur. De provincie heeft hier geen positief advies over en zal, indien het project in de huidige vorm in procedure komt hier niet mee instemmen. De voornaamste reden was dat de voorgestelde transformatie naar natuur niet bijdraagt aan een vastgelegd provinciaal doel of belang en daardoor niet is opgenomen in bestuurlijk bindende afspraken over de gebiedsgerichte aanpak. Bovendien werd de locatie landschappelijk als kwetsbaar beoordeeld, onder andere vanwege de ligging binnen de groenblauwe mantel, het reliëfrijke landschap en nabijgelegen cultuurhistorische waarden.

Hoewel er nog maar weinig zon-op-landprojecten in de pijplijn zitten, zijn er enkele initiatieven die nog onder de oude Omgevingsverordening vallen. Het gaat onder andere om drie zonneweides in de gemeente Voerendaal, met een omvang van respectievelijk 17, 10 en 3 hectare. Deze projecten zijn opgenomen op de lijst van zonneparkprojecten zoals bedoeld in artikel 13.3, derde lid, van de Omgevingsverordening Limburg.

Daarnaast zijn er nog twee projecten geregistreerd in de SDE-administratie (stand medio april 2025) die formeel deel uitmaken van de pijplijn voor zon op land. Het gaat hierbij om Zonnepark Lanakerveld B.V. (42,8 GWh) en het project Molenvaart 12 in Brunssum (2,2 GWh). Het initiatief voor zonnepark Lanakerveld in Maastricht loopt sinds 2020 en heeft aanzienlijke vertraging opgelopen door onder meer technische uitdagingen bij het kabeltracé en kostenstijgingen. Naar verwachting zal de bouw in het derde kwartaal van 2025 starten.

Wind op land

Afspraken en doelen

Vanwege de beperkte fysieke en beleidsmatige ruimte voor wind in Zuid-Limburg is het doel voor wind-op-land de kleinste opgave van het RES-bod, met 0,17 TWh.

Stand van zaken

De bijdrage van windenergie aan het RES-bod is momenteel nul. De enige windturbine in de regio staat op bedrijventerrein De Beitel in Heerlen, maar deze is technisch defect. Daarmee zijn er op dit moment geen actieve windturbines in Zuid-Limburg.

Zoals benoemd in paragraaf 2.1.1 worden voorlopig geen nieuwe windturbines toegestaan in het zoek- en het beschermingsgebied voor de Einstein Telescope in de Euregio Maas-Rijn. Hierdoor is het project windenergie Parkstad-Zuid, van vier tot acht windturbines, voorlopig gestaakt. Dit project bevindt zich namelijk in het uitsluitingsgebied voor windturbines in een straal van 10 km rondom het zoekgebied voor de Einstein Telescope. Onderzoeksbureau Nikhef onderzoekt of het mogelijk is de nadelige ruiseffecten te verminderen met mitigerende maatregelen. De definitieve bevindingen van dit onderzoek worden in de loop van 2026 verwacht. Tot die tijd geldt een feitelijk verbod op windturbines binnen een straal van 10 km rond het zoekgebied².

Daarnaast hebben raden en colleges in het hele Heuvelland bestuurlijk besloten om geen windturbines op land toe te staan, vanwege de wens om visuele hinder in het landschap te voorkomen.

² Zie ook [Eerste resultaten onderzoek naar effect windturbines dit jaar - Einstein Telescope](#)

Ruimtelijke analyse, haalbaarheid van kleinere windturbines (augustus, 2024)

In opdracht van de RES ZL hebben we in augustus 2024 een ruimtelijke analyse laten uitvoeren naar de haalbaarheid van kleinere windturbines. Het doel van de ruimtelijke verkenning was om duidelijkheid te bieden over de ruimtelijke belemmeringen en te identificeren waar zich gebieden bevinden met mogelijkheden voor de plaatsing van kleinere windturbines voor twee windturbintypes met een tiphoogte van 45 en 125 meter, en respectievelijk een opwekvermogen van 250 kW en 3 MW. De analyse had als doel om een eerste inzicht te geven in de haalbaarheid van kleinere windturbines rekening houdend met verschillende ruimtelijke en milieutechnische aspecten. De analyse concludeert dat er gebieden in Zuid-Limburg zijn die in principe potentie bieden voor de plaatsing van kleinere windturbines. Gemeenten met potentieel kansrijke locaties voor beide referentieturbines (zij het soms weinig) zijn: Maastricht, Stein, Sittard-Geleen, Brunssum, Heerlen, Landgraaf en Kerkrade. De uitkomsten bieden handvatten voor lokale verkenningen, maar de potentiële volumes zijn beperkt en geven geen impuls aan de opwek van wind in de regio.

Milieueffectstudie (november 2023) t.a.v. windenergie

Voor windenergie is in deze studie één alternatief onderzocht dat de maximale potentie in de regio in beeld moet brengen. Het alternatief voor wind leidt tot zes zoekgebieden met in totaal 30 windturbines, met een geschatte totale opwek van 0,738 TWh. Deze totale opwek is gebaseerd op de aanname van 30 turbines verdeeld over de zes zoekgebieden. Voor het bepalen van mogelijke locaties is uitgegaan van een contour van twee keer de tiphoogte rondom geluidsgevoelige objecten zoals woningen. Dit is in lijn met de afstandsnorm uit het Ontwerpbesluit windturbines leefomgeving waar momenteel door het ministerie van IenW aan gewerkt wordt.

Hoewel dit scenario laat zien dat wind een grotere rol zou kunnen spelen, staat het haaks op de ruimtelijke realiteit in Zuid-Limburg: zowel het beleid als het draagvlak beperken de uitvoeringsruimte drastisch. De inzichten uit deze studie zijn waardevol voor langetermijnstrategieën, maar bieden op korte termijn geen oplossing voor het halen van het RES 1.0-bod.

3.2 Opwek van Energie op Rijksvastgoed (OER-projecten)

Het programma Opwek van Energie op Rijksvastgoed (OER) is een initiatief van het Rijk om de RES-regio's hierbij te ondersteunen door de mogelijkheden voor grootschalige energieopwekking op rijksgronden te verkennen. De RES-regio Zuid-Limburg heeft hiervoor een aanvraag ingediend die door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) is gehonoreerd, die leidde tot de start van de voorverkenning voor OER A2-A76-A79 op 12 oktober 2023.

Het doel van de voorverkenning van het project OER A2-A76-A79 was het verzamelen van voldoende informatie om de (technisch-economische) haalbaarheid van een zonne-energieproject langs de A2, A76 en A79 in te schatten. Van de 879,75 ha aan rijksgrond binnen het projectgebied, bleef na het verwijderen van harde belemmeringen 233,71 ha over. Hiervan is 39,2 ha beoordeeld als kansrijk voor zonne-energie, met een voorlopige opwekpotentie van 51,3 MWp. Het projectgebied bevindt zich volledig in netcongestiegebied, wat een traditionele netaansluiting op korte termijn onzeker maakt. De financiële haalbaarheid van het project als geheel wordt op dit moment als voldoende interessant beschouwd. De gemeenten Eijsden-Margraten, Meerssen, Valkenburg aan de Geul en Beek zijn nog betrokken bij dit project.

3.3 Vooruitblik: pijplijn na 2030

De pijplijn voor nieuwe projecten voor grootschalige opwek is de afgelopen jaren grotendeels opgedroogd. Belangrijke oorzaken zijn de beperkingen vanuit het elektriciteitsnet (netcongestie) en restrictief beleid zoals de provinciale Omgevingsverordening. Hierdoor stagneert de ontwikkeling van nieuwe projecten.

Er zijn in Zuid-Limburg enkele eerste gesprekken gevoerd over nieuwe windenergieprojecten. Deze projecten bevinden zich echter nog in een verkennende fase en zijn niet vergevorderd genoeg om bij te dragen aan de RES-doelen voor 2030. In het kader van het programma Opwek van Energie op Rijksvastgoed (OER) wordt samen met het ministerie van Defensie bekeken of de opwek van windenergie op defensierrein in Brunssum mogelijk is. In combinatie met potentiële locaties in de gemeente Landgraaf bestaan er in beginsel kansen voor in totaal 3-4 windturbines van circa 4 MW. Daarbij dient echter rekening te worden gehouden met diverse belemmeringen, met name op het gebied van luchtvaart (NAVO-vliegbasis Geilenkirchen) en natuur. Alleen wanneer uit gezamenlijk onderzoek blijkt dat deze belemmeringen overkomelijk zijn heeft het beoogde windproject kans van slagen.

Uit de meest recente analyse van de SDE++-projecten in beheer (zie bijlage 2) blijkt dat er slechts een beperkt aantal projecten in de pijplijn zit, waarvan de realisatie vóór 2030 onzeker is. Dit betreft met name zon-op-dakprojecten, die voortkomen uit de SDE-rondes van 2021–2023. Daarnaast zijn er nog twee zon-op-landprojecten met een formele beschikking: Zonnepark Lanakerveld in Maastricht en een kleiner veldproject in Brunssum (Molenvaart 12).

Regionaal energiesysteem en integrale programmering

4.1 Stand van zaken MIEK en pMIEK

MIEK

Het landelijke Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (MIEK) vormt het kader voor de programmering van grootschalige energie-infrastructuurprojecten van nationaal belang. Het MIEK is een programma van het Rijk, waarin samen met netbeheerders, regionale overheden en uitvoeringsorganisaties wordt bepaald welke projecten noodzakelijk zijn om het energiesysteem toekomstbestendig te maken. In het MIEK worden energie-infrastructuurprojecten van nationaal belang benoemd, zoals hoogspanningsverbindingen, waterstofnetwerken, warmtenetten en CO₂-transport.

De trajecten voor Zuid-Limburg vanuit het landelijke MIEK zijn:

- De Delta Rhine corridor;
- De landelijke waterstof backbone;
- De 380 kV verbinding tussen Maasbracht en Graetheide.

Het laatstgenoemde project, de 380 kV verbinding tussen Maasbracht en Graetheide, is echter vertraagd tot tussen 2031 en 2034. Waardoor er tot die tijd geen extra capaciteit beschikbaar komt in Zuid-Limburg.

pMIEK

De provincie Limburg geeft richting aan de aanpak van netcongestie en het toekomstbestendig maken van de energie-infrastructuur in Limburg met het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur, Energie en Klimaat (pMIEK). In dit programma worden regionale energie-infrastructuurprojecten opgenomen die van groot maatschappelijk belang zijn.

In 2024 stelde Gedeputeerde Staten de Energievisie 1.0 vast. Hierin is een aantal leidende principes en structurerende keuzes uitgewerkt voor een toekomstbestendig energiesysteem in Limburg. Op 1 april 2025 volgde de vaststelling van het pMIEK 2.0, waarin is bepaald welke energie-infrastructuurprojecten van provinciaal belang zijn (zie bijlage 3). Het pMIEK is opgesteld in samenwerking met RES Zuid-Limburg, RES Noord- en Midden Limburg, netbeheerders Enexis en TenneT, Gasunie en de Provincie zelf. Dit is georganiseerd vanuit de werksporen van het Bestuurlijk Overleg Energie en Verduurzaming Industrie (BO EVI).

Het pMIEK 2.0 is onder hoge tijdsdruk opgestart. Zowel ambtelijk als bestuurlijk is benadrukt dat de voorbereiding voor het pMIEK 3.0 eerder te starten om beter beslagen ten ijs te komen en de afstemming met de afdelingen ruimte en economie beter vorm te geven. Desondanks zijn de belangen van de Zuid-Limburgse gemeenten zorgvuldig meegenomen in het pMIEK 2.0.

4.2 Slimme oplossingen voor netcongestie

Naast integraal programmeren vraagt de schaarste op het net ook om slimme oplossingen. Hierbij gaat het om flexibele benutting, het bij elkaar brengen van opwek en verbruik (bv. in energiehubs), slimme opslag en energiedelen. In Zuid-Limburg lopen diverse trajecten voor slimme oplossingen, maar ontbreekt het nog aan overzicht en samenhang.

Vanuit de RES ZL hebben we een gebiedsgerichte aanpak voor energiedelen opgezet. Hier is onder andere een casus op bedrijventerrein Kerkrade uit voortgevloeid en een pilot voor een energiehubs op industrieterrein Gronsvelt in de gemeente Eijsden-Margraten. Na een jaar is deze aanpak geëvalueerd en is er gekozen om de aanpak stop te zetten, omdat de behoefte aan uitvoerende capaciteit groter bleek dan de behoefte aan kennisdeling.

Vanuit de Provincie loopt tevens het Limburgs Uitvoeringsprogramma Energiehubs. Vanuit dit programma is de subsidieregeling ondersteuning proceskosten Energiehubs 2025 opgezet. Tevens loopt er een provinciaal ontzorgingsprogramma voor de verduurzaming van het MKB (o.b.v. een SPUK vanuit het Rijk). Daarnaast heeft het consortium van LIOF-LWV-OML een provinciebrede aanpak opgezet voor toekomstbestendige bedrijventerreinen. Op 59 bedrijventerreinen wordt de organisatiegraad versterkt. Op 10 daarvan wordt specifiek gewerkt aan de ontwikkeling van energyhubs of klimaatadaptatie. Door ondernemers te ondersteunen in samenwerking en gezamenlijke verduurzaming, ontstaan er concrete kansen om slim om te gaan met netcapaciteit en energie-uitwisseling op lokaal niveau.

Ook vanuit het Rijk is recentelijk een subsidieregeling voor flexibel elektriciteitsverbruik (Flex-e) opgezet voor middelgrote bedrijven die inzicht willen krijgen in de mogelijkheden voor flexibeler elektriciteitsverbruik.

Op sub-regio-niveau wordt ook gewerkt aan slimme oplossingen voor netcongestie. In Parkstad is sinds 2024 een specialist netcongestie actief. Deze expert ondersteunt bedrijven, zowel individueel als collectief, op bedrijventerreinen, bij het vinden van oplossingen binnen de bestaande beperkingen en regelgeving. De aanpak richt zich op samenwerking en afstemming tussen bedrijven op één terrein. Hoewel de inzet veelbelovend is, is er nog behoefte aan meer concrete casussen en moet de bekendheid van deze ondersteuning groeien. De opgedane kennis wordt gedeeld met andere sub-regio's.

In Westelijke Mijnstreek loopt het project 'Ambitieuze MKB 046'. Hierbij wordt ingezet op parkmanagement en de aanpak van netcongestie. Een kwartiermaker netcongestie voert flexscans uit en probeert bedrijven te ondersteunen met oplossingen voor de beperkingen door netcongestie.

Warmte

5.1 Voortgang 2023-2025

Warmte is op dit moment geen onderdeel meer van onze dagelijkse werkzaamheden binnen de RES ZL, maar deze opgave wordt op subregionaal en lokaal niveau opgepakt. Binnen de subregio's bestaan uiteenlopende wensen over de rol van warmte binnen de RES. Er worden kansen gezien om meer regionaal samen te werken aan het warmtedossier. Binnen sub-regio Parkstad wordt hier al invulling aan gegeven: daar wordt het warmtedossier regionaal opgepakt onder regie en coördinatie van de Stadsregio Parkstad. Afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen rondom de Interbestuurlijke Samenwerkingsagenda Energiesysteem (ISA), is het waarschijnlijk ook een logische stap om warmte en grootschalige opwek in samenhang te behandelen.

Onderdeel van de RES ZL 1.0 is de Regionale Structuur Warmte (RSW). Het doel van de RSW was om inzicht te bieden in de warmtevraag, het aanbod van bovengemeentelijke duurzame warmtebronnen en de (mogelijke) toekomstige warmte-infrastructuur in Zuid-Limburg. Binnen de RSW zijn geen afspraken gemaakt over de inzet van deze warmtebronnen en infrastructuur.

Om uitvoering te geven aan de RSW zijn na de vaststelling van de RES 1.0 diverse onderzoeken uitgevoerd. Een belangrijk resultaat van deze studies is het opstarten van het traject 'Warmtenet Zuid-Limburg' (WZL). Dit project is een grote kans voor Zuid-Limburg, in potentie zou bijna de helft van de Limburgse woningvoorraad kunnen worden voorzien van warmte met dit warmtenet. Inmiddels is dit project echter volledig losgekoppeld van de RES ZL. De voortgang op dit project wordt rechtstreeks gepubliceerd³ en gedeeld met betrokkenen.

In november 2023 is het potentieonderzoek naar groen gas in Zuid-Limburg afgerond. Hierbij is gekeken naar het economisch potentieel van groen gas, op basis van de technische beschikbaarheid en de beste maatschappelijke toepassingen ervan. De studie laat zien dat groen gas slechts een beperkte rol kan spelen in de verduurzaming van de warmtevraag van huishoudens in de regio. Het beschikbare potentieel zou ongeveer de warmtevraag van 4% van de woningen in Zuid-Limburg kunnen dekken. De inzet van groen gas is vooral waardevol in buitengebieden en historische binnensteden, waar alternatieven vaak duur of technisch lastig zijn.

³ <https://www.warmtenetzuidlimburg.nl/>

Energiebesparing

6.1 Voortgang 2023-2025

Bij de totstandkoming van de RES ZL 1.0 is de Trias Energetica als uitgangspunt gebruikt: energie die niet wordt gebruikt hoeft immers ook niet te worden opgewekt. Bij het opstellen van de Uitvoeringsagenda RES ZL 1.0 is afgesproken om ten aanzien van energiebesparing in te zetten op het delen van kennis en ervaring en de mogelijke opschaling van 'best-practices'. Regionale samenwerking en kennisuitwisseling op het gebied van energiebesparing is echter nooit van de grond gekomen. De uitvoering van trajecten op het gebied van energiebesparing en -armoede vindt plaats op lokaal en subregionaal niveau.

Op subregionaal-niveau lopen momenteel verschillende initiatieven en trajecten op het gebied van energiebesparing:

- Gemeenten binnen de sub-regio's maken vaak gebruik van gezamenlijke energieloketten, zoals de WoonWijzerWinkel in Parkstad;
- Vanuit sub-regionale samenwerkingen zijn energiecoaches ingezet om bewoners te ondersteunen;
- In Stadsregio Parkstad is een regionaal isolatie- en verduurzamingsprogramma vastgesteld, een belangrijk onderdeel hiervan is de lokale aanpak isolatie;
- In Maastricht-Heuvelland start komend jaar een gezamenlijke aanpak in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma.
- In Maastricht-Heuvelland is ook een app ontwikkeld die huiseigenaren helpt bij de verduurzaming van monumenten.
- In Westelijke Mijnstreek wordt gewerkt aan de realisatie van een verduurzamingshuis (loket) in Geleen.
- Daarnaast wordt ook informatie uitgewisseld over andere zaken zoals het Soortenmanagementplan (SMP), waar momenteel knelpunten zitten voor de isolatieopgave.

De drie sub-regio's hebben uiteenlopende opvattingen over het oppakken van energiebesparing op RES-niveau. Ook worden er verschillende werkwijzen rondom energiebesparing gehanteerd. Dat sluit aan bij de praktijk waarin subregionaal maatwerk mogelijk is en er dicht bij inwoners een passend aanbod kan worden gerealiseerd. Hoewel de huidige sub-regionale aanpak momenteel goed functioneert, liggen er ook kansen om dit thema juist regionaal op te pakken. Onder meer vanwege de knelpunten bij grootschalige opwek en netcongestie. Ook landelijke ontwikkelingen, zoals de ISA, kunnen hierop nog van invloed zijn.

Maatschappelijke betrokkenheid, participatie en communicatie

De participatie- en communicatieaanpak van de RES Zuid-Limburg van de afgelopen jaren is grotendeels gebaseerd op het participatieplan 2023–2024. Dit plan is opgesteld vanuit de Werkgroep Participatie en Communicatie. Het plan werkte langs drie sporen:

1. Vergroten betrokkenheid, samenwerking en kennisdeling onder RES-partners als noodzakelijke basis;
2. Versterken samenwerking met regionale belanghebbenden in het proces en in de uitvoering (o.a. de samenwerkingsprojecten);
3. Ondersteunen gemeenten bij invulling van project- en financiële participatie en lokaal eigendom / eigenaarschap.

In eerdere jaren lag de nadruk vooral op het opbouwen van zichtbaarheid en structuur. In de afgelopen periode is de focus verschoven naar de uitvoering: het ondersteunen van partners, het helpen oplossen van belemmeringen en het stimuleren van kennisuitwisseling. De aanpak is daarmee veranderd van breed en beleidsmatig naar doelgericht, vraaggestuurd en thematisch.

De uitvoering van de participatie- en communicatieaanpak is daarbij bewust flexibel gehouden. Wat goed werkte, is voortgezet; wat minder effectief bleek, is aangepast of stopgezet.

7.1 Voortgang 2023-2025

Spoor 1: Betrokkenheid en samenwerking RES-partners

De belangrijkste deliverables op het gebied van interne communicatie, kennisdeling en samenwerking zijn gerealiseerd. De interne basis is versterkt door het op orde brengen van basiscommunicatie en het organiseren van gerichte kennis- en samenwerkingssessies voor de RES-partners. De partners hebben aangegeven behoefte te hebben aan praktische handvatten, een gedeeld begrippenkader en tijdige informatie. Door te investeren in kennissessies, informatiemiddelen (zoals een raadsinformatiepakket) en directe ondersteuning zijn partners beter aangehaakt en is de onderlinge samenwerking versterkt.

Een belangrijke les is dat effectieve externe samenwerking alleen mogelijk is als de interne samenwerking en kennisdeling tussen de RES-partners goed werkt. Daarom is er de afgelopen anderhalf jaar bewust ingezet op de interne en inhoudelijke samenwerking binnen de RES ZL.

Tegelijkertijd is er behoefte aan eenvoudigere, vooral digitale, manieren om kennis te delen. Daarom is in de komende periode doorontwikkeling van platforms als de SharePoint of kennisplatform RES Vooruit nodig.

Belangrijkste resultaten 2023-2025:

- Huisstijl & communicatiestructuur vernieuwd, inclusief nieuwsbrief
- 10 kennissessies georganiseerd, o.a. over gemeentelijke energievizies, zon-op-dak, kleine windturbines en veiligheid.
- Solar carport werkgroep opgestart
- Drie raadsessies georganiseerd en één standaard raadsinformatiepakket ontwikkeld, dat inmiddels in meerdere gemeenten wordt ingezet

- Diverse evenementen en werkbezoeken zijn georganiseerd waaronder:
 - Bestuurlijke fietstocht
 - Excursie naar zonnepark Beitel
 - Trainingen over omgaan met weerstand/polarisatie
 - Netwerkbijeenkomsten (zomerborrel, nieuwjaarsbijeenkomst)
 - Energie innovatiemarkt - open voor regionale samenwerkingspartners

Spoor 2: Betrekken van regionale belanghebbenden

De manier waarop regionale belanghebbenden worden betrokken is veranderd. In plaats van het opbouwen van een breed netwerk, ligt de focus nu op samenwerking rond concrete thema's en projecten. Belanghebbenden haken aan bij onderwerpen die voor hen relevant zijn en waarbij ze hun kennis of uitvoeringskracht kunnen inzetten. Deze gerichtere aanpak werkt beter dan pogingen tot een brede netwerkstructuur, zoals "De energiemakers van het Zuiden".

Een goed voorbeeld van de nieuwe aanpak is de inzet van tijdelijke klankbordgroepen rond specifieke thema's, zoals het onderzoek naar kleine windmolens en de milieueffectstudie. Ook de expertisetafel blijkt in de praktijk zeer waardevol: een laagdrempelige, casusgerichte setting waarin vastgelopen projecten versneld en multidisciplinair besproken worden. Vooral voor kleinere gemeenten, met beperkte capaciteit, is dit een uitkomst, omdat het hen helpt om gericht tijd vrij te maken voor complexe vraagstukken. De vaste klankbordgroep die tijdens RES 1.0 werd ingezet, is voorlopig op een lager pitje gezet.

Belangrijkste resultaten 2023-2025:

- 13 expertisetafels georganiseerd (casusgericht), o.a. voor zon-op-dak bij scholen, windlocaties en meervoudig ruimtegebruik.
- Klankbordgroep afgebouwd; vervangen door thematische interactie, zoals bij het onderzoek kleine windturbines en de Milieueffectstudie
- Gezamenlijk symposium met RES Noord- en Midden Limburg over inpassingsmogelijkheden van duurzame opwek in tijden van netcongestie

Spoor 3: Gemeentelijke ondersteuning bij participatie en lokaal eigendom

De ondersteuning aan gemeenten is de afgelopen jaren verschoven van algemene kennisdeling naar meer maatwerk en inhoudelijke begeleiding. De focus ligt nu minder op financiële participatie bij grootschalige projecten, en meer op andere vormen van lokaal eigenaarschap en het stimuleren van energiegemeenschappen.

De RES ZL pakt daarin een actieve rol: als adviseur bij projecten zoals in het OER-traject, als verbindende partij tussen gemeenten en energievoerders in het kader van energiegemeenschappen.

Naast het aanpakken van knelpunten, wordt vanuit de RES ZL ook onder de aandacht gebracht wat er al wel goed gaat. Succesvolle initiatieven worden actief belicht, bijvoorbeeld via de "Zonnige Zaak", waarmee zon-op-dak bij bedrijven wordt gestimuleerd en anderen worden geïnspireerd.

Belangrijkste resultaten 2023-2025:

- Stimuleren van de beweging naar energiegemeenschappen in gesprekken met energievoerders en gemeenten;
- Advisering over participatie in het OER-traject;
- Samenwerking met energievoerders, met een groeiende focus op betrokkenheid van burgers en het decentrale energiesysteem;
- De lancering van de 'Zonnige Zaak', een campagne die bedrijven die al werk maken van zonnepanelen in de spotlight zet.

Data & Monitoring

8.1 Stand van zaken

Voor de monitoring van de realisatie van de voortgang binnen de RES ZL hebben we een monitoringstool ontwikkeld. Deze tool biedt inzicht in de stand van zaken, maar beschikt nog niet over een dashboard waarin de gegevens eenvoudig en overzichtelijk worden gepresenteerd.

Vanuit de RES ZL willen we de bestaande tool doorontwikkelen en een visueel dashboard maken waarin per gemeente inzichtelijk is hoe de voortgang is ten opzichte van het bod. Daarnaast moet per opwekkingscategorie zichtbaar worden wat de resterende potentie is. Kaarten met gerealiseerde projecten worden gecombineerd met de potentiekaarten, zodat in één oogopslag duidelijk wordt waar nog kansen liggen.

Vooruitblik korte (2025-2027) en lange termijn (na 2030)

9.1 Speerpunten voor de komende periode

In de stuurgroep van mei 2025 is het nieuwe programmaplan voor 2025 vastgesteld en een doorkijk gemaakt naar 2026. Dit plan beschrijft de inzet van de RES ZL voor het komende jaar en is opgebouwd rond drie centrale speerpunten: het energiesysteem van de toekomst, de kracht van samen, en regionale kennis. Binnen deze speerpunten zijn concrete werkzaamheden geformuleerd, die bijdragen aan de realisatie van de RES-doelstellingen en inspelen op actuele ontwikkelingen en knelpunten. Hierbij wordt gefocust op mogelijk maken wat wél kan.

Energiesysteem van de toekomst

De RES ZL wil haar focus verbreden van alleen hernieuwbare energieopwek in de gebouwde omgeving naar samen bouwen aan het energiesysteem van de toekomst. De energietransitie wordt immers steeds complexer en de uitdagingen zijn veranderd ten opzichte van 2021, toen de RES 1.0 werd opgesteld. Het net is overbelast, er zijn beperkingen voor aansluitingen en er is beperkte ruimte (onder andere voor opwek en infrastructuur). Daar komt bij dat botsende belangen, zoals natuur en landschap, en wet- en regelgeving voor vertraging zorgen. De RES ZL wil daarom een actievere rol innemen in het verbinden van partners en het aanjagen van kansrijke projecten.

De kracht van samen

Om het energiesysteem van de toekomst te ontwikkelen en te bouwen is samenwerking cruciaal. De RES ZL wil inzetten op het bundelen van krachten, kennis en capaciteit. Om gemeenten beter te ondersteunen bij vraagstukken, worden thematische werkgroepen ingericht die zich richten op actuele opgaven. Door gezamenlijk aan opgaven te werken, kunnen gemeenten profiteren van gedeelde kennis en capaciteit, wat leidt tot minder pionierswerk voor individuele ambtenaren. In de werkgroepen worden ambtenaren inhoudelijk en procesmatig ontzorgd, terwijl zij tegelijkertijd hun eigen ervaring en expertise inbrengen.

Regionale kennis

Om continuïteit te waarborgen is het van belang om kennis en expertise structureel te borgen en te ontsluiten. De RES ZL wil inzetten op kennisdeling via digitale platformen en in fysieke kennisdeling, zoals werkgroepen en thematische kennissessies. Ook wordt de expertisetafel voortgezet tot eind 2025, met een hernieuwde focus op ondersteuning bij vastgelopen, multidisciplinaire casussen.

Natuurinclusieve energieopwekking

Er wordt kwaliteitsbudget beschikbaar gesteld aan de RES-regio's om de ecologie en landschapskwaliteit rondom wind- en zonneparken op land te herstellen en versterken. Gezien in Zuid-Limburg weinig nieuwe zon- of windprojecten worden gerealiseerd, wil de RES ZL kijken naar alternatieve projecten die zowel de biodiversiteit als de energieopwekking in de regio ten goede komen.

Governance

De landelijke ontwikkelingen rondom de Interbestuurlijke Samenwerking Energiesysteem (ISA) zullen naar verwachting ook impact hebben op de governance van de RES ZL. Hoewel de huidige organisatiestructuur in 2025 wordt voortgezet, is het waarschijnlijk dat per 2026 aanpassingen nodig zijn. Zolang er echter nog geen duidelijkheid is over de precieze landelijke koers, is het niet mogelijk om de governance-structuur van de RES ZL gericht te herzien.

Communicatie en participatie

In 2025 blijft de focus rondom communicatie en participatie gericht op de uitvoering. De participatie- en communicatiestrategie voor de komende periode bouwt voort op de inzichten die de afgelopen jaren zijn opgedaan (zie ook hoofdstuk 7) en is opgebouwd rond drie centrale pijlers

- **Samen leren:** via kennissessies, leerkringen, het delen van goede voorbeelden en het inrichten van een toegankelijke kennisinfrastructuur.
- **Samen doen:** via de expertisetafel, ondersteuning van zon-op-dakprojecten, begeleiding van energiecoöperaties en concrete netwerkbijeenkomsten.
- **Maatwerkondersteuning:** bij lokale participatievraagstukken, waaronder energiegemeenschappen en eigenaarschap.

9.2 Vooruitblik na 2030

De doorkijk na 2030 is nu nog beperkt. Veel hangt af van landelijke keuzes, zoals de uitwerking van de Interbestuurlijke Samenwerkingsagenda Energiesysteem (ISA). Verdere concretisering volgt zodra hierover meer duidelijkheid bestaat. Tegelijkertijd is een gezamenlijke langetermijnvisie belangrijk om richting te geven aan keuzes die nu al impact hebben op de energie-infrastructuur van de toekomst.

Een belangrijke factor in die toekomst is de uitbreiding van het elektriciteitsnet. De aanleg van het nieuwe 380 kV-station bij Graetheide en de verbinding met Maasbracht zijn uitgesteld tot tussen 2031 en 2034. Tot die tijd blijft de netcapaciteit in Zuid-Limburg beperkt, met gevolgen voor nieuwe opwek, bedrijvigheid en verduurzaming.

Na 2030 ontstaan echter nieuwe kansen. Met de komst van extra netcapaciteit wordt het mogelijk om eerder uitgestelde projecten alsnog te realiseren, waaronder grootschalige zon- en windprojecten. We bereiden ons hierop voor, zodat we deze ruimte straks ook daadwerkelijk kunnen benutten.

Bijlagen

Bijlage 1: Ruimtelijke en beleidsmatige kaders

De verankering van energie in de ruimtelijke plannen, zoals de omgevingsvisie, verschilt per gemeente. Elke gemeente doorloopt hierin een eigen traject en tempo.

Zonne-energie

Voor zonne-energie hanteert de provincie beleid dat is opgebouwd uit drie onderdelen: de Zonneladder, instructieregels voor zonnepanelen op daken van bedrijfsgebouwen en zonneparken, en uitsluitingsgebieden. Deze zijn verankerd in de Omgevingsverordening Limburg 2024 en vormen gezamenlijk het provinciale toetsingskader voor nieuwe zonneprojecten in de provincie.

1. Zonneladder

De zonneladder kent vijf tredeniveaus, waarbij locaties hoger in de ladder de voorkeur hebben:

1. Op daken en gevels van gebouwen;
2. Onbenutte terreinen in bebouwd gebied;
3. Gronden in buitengebied met een andere primaire functie dan landbouw of natuur;
4. Gronden in gebruik voor landbouw en gronden gelegen binnen de groenblauwe mantel;
5. Uitsluitingsgebieden (Natuurnetwerk Limburg en waterwingebieden en bestaande bos- of natuurgebieden binnen de groenblauwe mantel).

2. Instructieregels

De instructieregels voor zonne-energie zijn vastgelegd in artikel 13.3 van de Omgevingsverordening Limburg 2024. Deze regels zijn eind 2024 aangescherpt en vormen het formele toetsingskader voor gemeenten bij het opnemen van zonneparken in hun omgevingsplan. Centraal hierin staat het **'nee, tenzij'-principe'** (zie ook hoofdstuk 2.2.2).

In een omgevingsplan moeten gemeenten motiveren waarom op een locatie een zonnepark aanvaardbaar is. Met betrekking tot deze motivatieplicht moeten gemeenten onderbouwen wat de potentie is voor zon-pv op de tredes 1 t/m 3, in hoeverre dit potentieel wordt en kan worden benut, de inspanningen die de gemeente doet om het potentieel op de tredes 1 t/m 3 te (laten) benutten en in hoeverre de inzet van trede 4 noodzakelijk is om de RES-doelen of de gemeentelijke doelstelling te behalen. Er zijn gemeenten die een dergelijke analyse al hebben uitgevoerd. De analyse noodzaakt gemeenten op alle fronten actief beleid te hebben met betrekking tot het benutten van zon-pv op tredes 1 t/m 3.

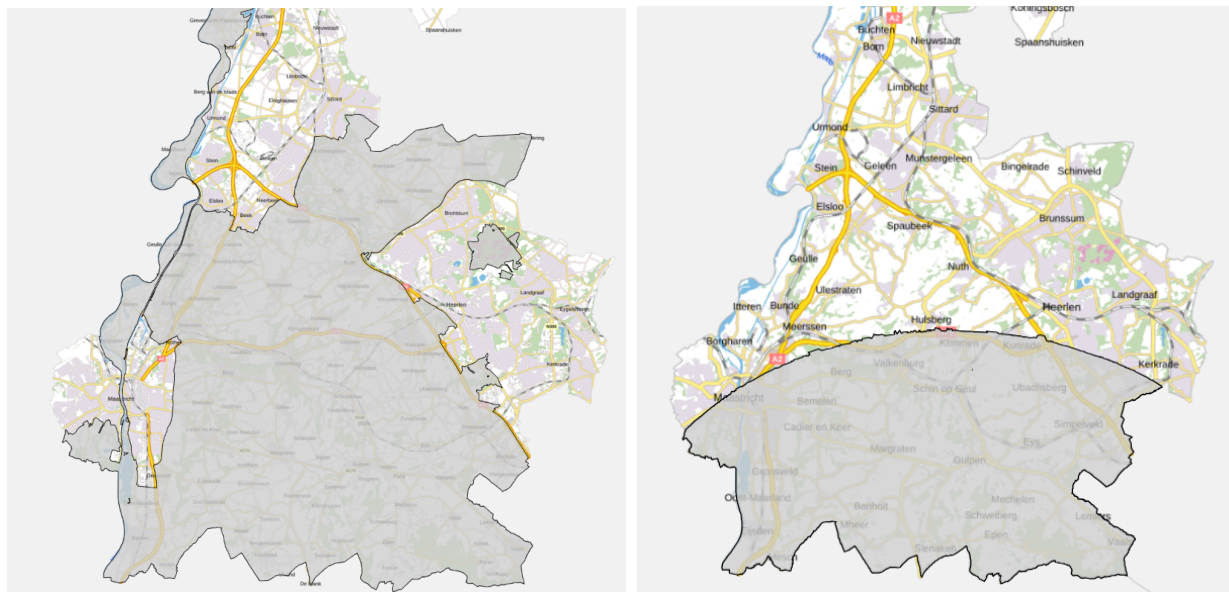
3. Uitsluitingsgebieden

Voor zonneparken gelden daarnaast harde uitsluitingsgebieden. Deze zijn opgenomen in artikel 13.3, lid 3 van de Omgevingsverordening en omvatten:

- Het Natuurnetwerk Limburg;
- Waterwingebieden (inclusief de 100-meter zone rondom winningsputten);
- Bestaande bos- of natuurgebieden binnen de groenblauwe mantel.

Windenergie

Voor windenergie is er geen sprake van een regionaal beleid zoals de zonneladder. De provincie heeft de voorkeur uitgesproken voor het realiseren van een (beperkt) aantal windenergieclusters in Zuid-Limburg, met name op bedrijventerreinen en aansluitend op bestaande opstellingen. In de Omgevingsverordening Limburg wordt vastgehouden aan het voornemen om geen windturbines in het beschermingsgebied van het Nationaal Landschap en de Einstein telescope toe te staan. Hierdoor is er maar beperkt ruimte voor windturbines, zie ook figuur 2 voor het totale uitsluitingsgebied.

Figuur 1: Uitsluitingsgebied windturbines en beschermingsgebied Einstein Telescope

In het kader van het 'Vervolgonderzoek energie en ruimte Zuid-Limburg, 2023' door Ecorys gaven de sub-regio's aan de volgende standpunten te hanteren met betrekking tot windenergie:

- Parkstad-Limburg: 'waar het kan, en waar gemeenten willen'.
- Maastricht-Heuvelland: de sub-regio ziet hiervoor formeel geen kansen. Zoeklocaties toestaan waar kan en waar men wil wordt ondersteund.
- Westelijke Mijnstreek: de sub-regio onderschrijft het standpunt om windmolens te ontwikkelen waar draagvlak is en mogelijkheden zijn op basis van uitsluitingsgebieden en normeringen.

Radarbeperkingen

Tevens spelen ook luchtvaartveiligheidsrestricties een rol. Zowel Maastricht-Aachen Airport als de militaire vliegbasis Geilenkirchen hanteren beperkingen voor hoge bouwwerken in hun radarzones. Deze radarbeperkingen vormen een extra belemmering voor de ontwikkeling van windenergie in delen van de regio.

Regionale ontwikkelingen

Panorama Zuid-Limburg

In opdracht van het Bestuurlijk Kernoverleg Zuid-Limburg is september 2023 het onderzoek 'Panorama Zuid-Limburg' afgerond. Panorama Zuid-Limburg is uitgevoerd in samenwerking met het Rijk en de regio (met een projectgroep bestaande uit gemeenten, Stadregio Parkstad Limburg en de Provincie Limburg). Het onderzoek brengt de ruimtelijke impact van diverse transitie in beeld, waaronder de energietransitie. Binnen dit thema bestaat brede maatschappelijke zorg over de aantasting van het heuvelland, die als groene parel zoveel mogelijk gevrijwaard moet blijven van grootschalige energieopwek. Tegelijkertijd wil de regio haar bijdrage leveren aan de nationale klimaatdoelen. Door beperkingen in het verstedelijkte gebied is de beschikbare ruimte echter schaars. Daarom wordt voorgesteld om in te zetten op enkele geconcentreerde energieopweklocaties binnen de stedenband.

Ruimtelijk voorstel

Om het regionale bod te vertalen naar haar ruimtelijk voorstel (gepubliceerd, december 2023) richting het Rijk heeft de Provincie Limburg een onderzoek laten uitvoeren naar de (on)mogelijkheden voor duurzame energieopwekking op land (zon en wind) en de meest wenselijke plaatsingsstrategie. In dit onderzoek (Uitwerking van een plaatsingsstrategie, augustus 2023) wordt geconcludeerd dat de maatschappelijk meest wenselijke strategie, zowel op het niveau van de RES 1.0 als voor hogere ambitieniveaus, een mix-strategie is. Deze strategie bestaat uit een combinatie van zon en wind met zowel kleine- als grootschalige projecten.

Actualisatie Provinciale Omgevingsvisie

De provincie Limburg werkt momenteel aan een actualisatie van de provinciale Omgevingsvisie. De besluitvorming hierover staat gepland voor medio mei. In deze actualisatie is men voornemens de energieopgave een prominente plaats in het omgevingsbeleid te geven, zodat de Provincie meer sturingsruimte krijgt in de realisatie van energieprojecten. Hoe dit eruit komt te zien is nu nog niet helder omdat de Gedeputeerde Staten nog een besluit dient te nemen en uiteindelijk eind dit jaar de Provinciale Staten een besluit zal nemen.

Voor Zuid-Limburg zijn inmiddels diverse onderzoeken en verkenningen uitgevoerd die inzicht bieden in de ruimtelijke en technische potentie voor de opwek van duurzame energie. Enkele belangrijke zijn:

- Potentiële locaties zon op land inbreng sub-regio's (Stuurgroep RES ZL, 7 juni 2023)
- Panorama Zuid-Limburg (Bestuurlijk Kernoverleg ZL, september, 2023)
- Milieueffectstudie Zonne- en windenergie RES Zuid-Limburg (Pondera, november 2023)

Deze onderzoeken vormen een belangrijke basis voor het aanwijzen van mogelijke zoek- en voorkeursgebieden voor grootschalige energieopwekking. Ze bieden concrete aanknopingspunten om het ruimtelijk beleid verder te onderbouwen en om toekomstige besluiten over locatiekeuzes te legitimeren.

Bijlage 2: SDE-Projecten in pijplijn

SDE ronde	Referentie	Categorie	Thema	Aanvrager Naam	Adres	Postcode	Plaats lokatie	Provincie	Vermogen	Eenheid vermogen	Beschikte productie per jaar	Eenheid productie	Looptijd [jr.]	Maximale subsidie [€]	Opstelling zon-pv	Gerealiseerd	Ingebruikname jaar
SDE+ 2019 II	SDE1925352	Zon	2019 Zon-PV >= 1 MWp dak	Parking Solutions One B.V.	Oude Roderweg 23	6422 PE	HEERLEN	LI	1,500	MW	1.425,00	MWh	15	1.389.375	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2020 II	SDE2021159	Zon	2020+ Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp	Netherlands Heerlen Equities LLC	Kloosterweg 22	6412 CN	HEERLEN	LI	0,096	MW	91,12	MWh	15	58.639	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2021	SDE2111088	Zon	2021 Zon-PV >= 1 MWp dak	Klimaatfonds NL Zon 4 B.V.	Gaiboulevard 1	6468 PH	KERKRADE	LI	3,470	MW	3.123,00	MWh	15	1.836.324	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2021	SDE2112406	Zon	2021 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	Smeets M.B. Zuid-Limburg B.V.	Handelsstraat 2tm 4	6433 KB	HOENS BROEK	LI	0,776	MW	698,40	MWh	15	483.992	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2021	SDE2112579	Zon	2021 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	***	***	6361**	NUTH	LI	0,073	MW	65,70	MWh	15	47.896	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2021	SDE2117608	Zon	2021 Zon-PV >= 1 MWp veld	Zonnepark Lanakerveld B.V.	Zonnepark Lanakerveld	-	MAASTRICHT	LI	45,000	MW	42.750,00	MWh	15	21.930.750	Veldsysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2021	SDE2118915	Zon	2021 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	***	***	6191**	BEEK LB	LI	0,140	MW	126,00	MWh	15	91.854	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2022	SDE2211105	Zon	2022 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	ProRail B.V.	Stationsplein 27	6221 BT	MAASTRICHT	LI	0,038	MW	34,20	MWh	15	24.009	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2022	SDE2212091	Zon	2022 Zon-PV >= 1 MWp dak	Soleila Rooftop B.V.	Sortieweg 39	6219 NT	MAASTRICHT	LI	2,850	MW	2.422,50	MWh	15	1.573.414	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2022	SDE2215471	Zon	2022 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	S & G Vastgoed B.V.	Schoenerweg 40	6222 NX	MAASTRICHT	LI	0,142	MW	127,80	MWh	15	88.758	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2022	SDE2216136	Zon	2022 Zon-PV >= 1 MWp dak	Regout Group B.V.	Industrieweg 40a	6219 NR	MAASTRICHT	LI	0,530	MW	450,84	MWh	15	282.001	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2022	SDE2216737	Zon	2022 Zon-PV >= 1 MWp en < 15 MWp veld	Sunrock Assets XII B.V.	Molenvaart 12	6442 PL	BRUNSSUM	LI	2,500	MW	2.225,00	MWh	15	1.101.375	Veldsysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2022	SDE2217048	Zon	2022 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	***	***	**	GELEEN	LI	0,637	MW	573,30	MWh	15	402.457	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2022	SDE2217738	Zon	2022 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	***	***	**	GELEEN	LI	0,755	MW	679,50	MWh	15	477.009	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2022	SDE2218340	Zon	2022 Zon-PV >= 1 MWp dak	Warehouses De Pauw Nederland N.V.	Earl Bakkenstraat 1	6422 PJ	HEERLEN	LI	2,200	MW	1.870,00	MWh	15	1.214.565	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2022	SDE2218595	Zon	2022 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	***	***	**	GELEEN	LI	0,056	MW	50,40	MWh	15	35.381	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2310188	Zon	2023 Zon-PV >= 1 MWp dak	Sunrock Assets XII B.V.	Steenbergstraat 42	6465 AB	KERKRADE	LI	4,261	MW	3.408,80	MWh	15	1.677.130	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2310732	Zon	2023 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	Sunrock Assets XII B.V.	Holtum-Noordweg 37	6121 RE	BORN	LI	0,999	MW	799,20	MWh	15	527.472	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2310806	Zon	2023 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	Wellcoll Automotive B.V.	Millieparkweg 2	6136 KP	SITTARD	LI	0,136	MW	108,80	MWh	15	71.645	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2312080	Zon	2023 Zon-PV >= 1 MWp dak	Sunrock Assets XII B.V.	Holtum-Noordweg 67	6121 RE	BORN	LI	2,005	MW	1.604,00	MWh	15	789.168	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2312164	Zon	2023 Zon-PV >= 1 MWp dak	Sunrock Assets XII B.V.	Beek_D2623 thv Europalaan (Cluster 3)	-	BEEK LB	LI	2,655	MW	2.124,00	MWh	15	1.045.008	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2312670	Zon	2023 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	MECC Maastricht B.V.	Forum 100	6229 GV	MAASTRICHT	LI	0,828	MW	662,40	MWh	15	437.184	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2313308	Zon	2023 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	Solarroofs Nederland B.V.	Schatsberg 35	6438 GE	OIRSBEK	LI	0,946	MW	756,80	MWh	15	499.488	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2314064	Zon	2023 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	Sunrock Assets XII B.V.	Holtum-Noordweg 35	6121 RE	BORN	LI	0,999	MW	799,20	MWh	15	527.472	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2314217	Zon	2023 Zon-PV >= 1 MWp dak	One Solar Beheer VIII B.V.	Sourethweg 1-3	6422 PC	HEERLEN	LI	4,678	MW	3.742,40	MWh	15	1.841.261	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2314518	Zon	2023 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	Wellcoll Automotive B.V.	Beersdalweg 84	6412 PE	HEERLEN	LI	0,120	MW	96,00	MWh	15	63.216	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2314691	Zon	2023 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	Sunrock Assets XII B.V.	Holtum-Noordweg 57	6121 RE	BORN	LI	0,875	MW	700,00	MWh	15	462.000	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2315555	Zon	2023 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	SGS Intron B.V.	Dr. Nolenslaan 126	6136 GV	SITTARD	LI	0,230	MW	184,00	MWh	15	117.024	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2316618	Zon	2023 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	Univé Diensten	Kempenweg 45	6125 AB	OBBICT	LI	0,413	MW	330,40	MWh	15	218.064	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2317324	Zon	2023 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	***	***	6143**	GUTTECOVEN	LI	0,191	MW	152,80	MWh	15	100.619	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2317403	Zon	2023 Zon-PV >= 1 MWp dak	Sunrock Assets XII B.V.	Beek_D2609 thv Europalaan (Cluster 4)	-	BEEK LB	LI	12,368	MW	9.894,40	MWh	15	4.868.045	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2317835	Zon	2023 Zon-PV >= 1 MWp dak	One Solar Beheer VIII B.V.	Klarenansterweg 5	6468 EP	KERKRADE	LI	1,601	MW	1.280,80	MWh	15	630.154	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2318099	Zon	2023 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	Gemeente Sittard-Geleen	Kummenaedestraat 45	6165 BT	GELEEN	LI	0,600	MW	480,00	MWh	15	316.080	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2319464	Zon	2023 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	Sunrock Assets XII B.V.	Holtum-Noordweg 47	6121 RE	BORN	LI	0,999	MW	799,20	MWh	15	527.472	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2319517	Zon	2023 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	CSC Investment B.V.	Gaijoenweg 47	6222 NS	MAASTRICHT	LI	0,331	MW	264,80	MWh	15	174.371	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2319567	Zon	2023 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	***	***	6231**	MEERSSEN	LI	0,061	MW	48,80	MWh	15	30.305	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2319919	Zon	2023 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	Sunrock Assets XII B.V.	Holtum-Noordweg 77	6121 RE	BORN	LI	0,999	MW	799,20	MWh	15	527.472	Daksysteem	Nee	(Nog) niet
SDE++ 2023	SDE2319991	Zon	2023 Zon-PV >= 15 kWp en < 1 MWp dak	Wellcoll Automotive B.V.	Molensingel 3	6229 PB	MAASTRICHT	LI	0,044	MW	35,20	MWh	15	23.180	Daksysteem	Nee	(Nog) niet

Bron: RVO SDE-projecten in beheer apr 2025.

Totaal in pijplijn: 88,26 GWh

Zon-op-land: 44,98 GWh

Projecten

- Zonnepark Lanakerveld B.V. (42,8 GWh)
- Molenvaart 12 Brunssum (2,2 GWh)

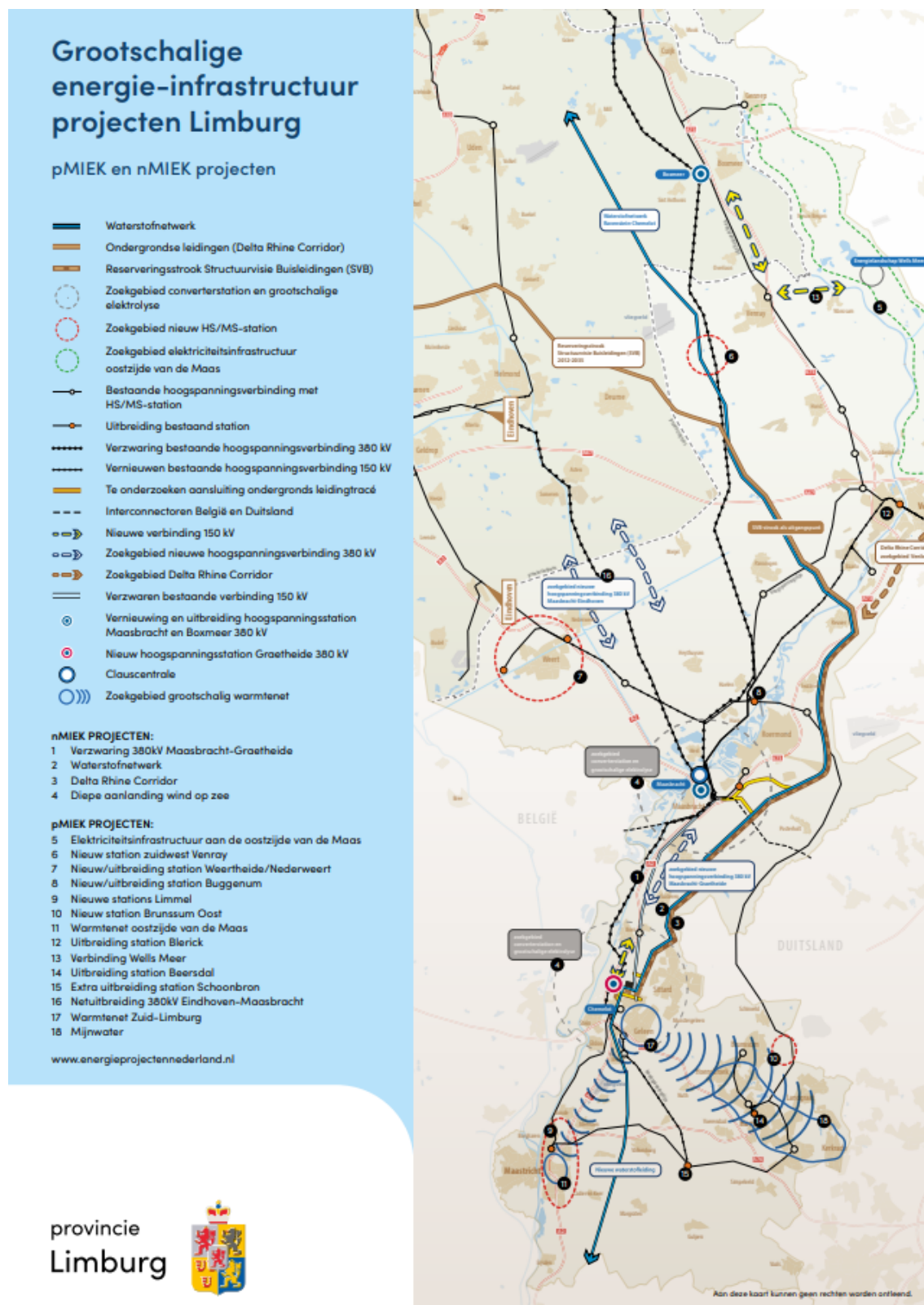
Zon-op-dak: 43,28 GWh

Projecten (> 1 GWh)

- Beek thv Europalaan cluster 4 (9,9 GWh)
- Heerlen Sourethweg 1-3 (3,7 GWh)
- Kerkrade Steenbergstraat 42 (3,4 GWh)
- Kerkrade Gaiaboulevard 1 (3,1 GWh)
- Maastricht Sortieweg 39 (2,4 GWh)
- Beek thv Europalaan cluster 3 (2,1 GWh)
- Heerlen Earl Bakkenstraat 1 (1,9 GWh)
- Born Holtum-Noordweg 67 (1,6 GWh)
- Heerlen Oude Roderweg 23 (1,4 GWh)
- Kerkrade Klarenanstelerweg 5 (1,3 GWh)

Het betreft hier enkel projecten die op dit moment over SDE-subsidie beschikken. Daarmee is dit geen compleet overzicht van alle projecten die momenteel in de pijplijn zitten.

Bijlage 3: Overzicht pMIEK projecten

Bron: PMIEK 2.0 Provincie Limburg